

Briuselis, 2021 02 18
COM(2021) 71 final

2021/0039 (COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**kuria dėl trečiųjų šalių pažymėjimų pripažinimo pereinamojo laikotarpio priemonių iš
dalis keičiama Direktyva (ES) 2017/2397**

(Tekstas svarbus EEE)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

Šio pasiūlymo tikslas – iš dalies pakeisti Direktyvos (ES) 2017/2397 dėl vidaus vandenų laivybos srities profesinių kvalifikacijų pripažinimo (toliau – Direktyva) pereinamojo laikotarpio nuostatas, kad jos būtų taikomos trečiųjų šalių išduotiems kvalifikacijos pažymėjimams, tarnybos įrašų knygelėms ir laivo žurnalams (toliau – trečiųjų šalių dokumentai).

Direktyvos 38 straipsnyje nustatytos pereinamojo laikotarpio priemonės, susijusios su kvalifikacijos pažymėjimais, tarnybos įrašų knygelėmis ir laivo žurnalais, išduotais iki 2022 m. sausio 18 d. (kitą dieną pasibaigus Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiui). Apskritai, atitinkami dokumentai Sąjungos vidaus vandenų keliuose, kuriuose jie galioja iki tos dienos, galioja ne ilgiau nei 10 metų.

Tačiau, išskyrus Direktyvos 96/50/EB 1 straipsnio 5 dalyje nurodytas licencijas laivybai Reinu, Direktyva nenumatyta jokių pereinamojo laikotarpio priemonių trečiųjų šalių išduotiems dokumentams, kuriuos šiuo metu vienašališkai arba pagal savo tarptautinius susitarimus pripažįsta valstybės narės.

Todėl nuo 2022 m. sausio 17 d. trečiųjų šalių dokumentai Sąjungoje bus pripažįstami tik tada, kai pagal Direktyvos 10 straipsnio 5 dalį Komisija priims įgyvendinimo aktą, kuriuo Sąjungoje bus pripažįstami tos trečiosios šalies išduoti dokumentai.

Atsižvelgiant į tai, kad trečiųjų šalių dokumentų pripažinimo procedūra grindžiama pažymėjimų išdavimo sistemų prašančiojoje trečiojoje šalyje vertinimu, siekiant nustatyti, ar prašyme nurodytų pažymėjimų, tarnybos įrašų knygelėms ar laivo žurnalų išdavimui taikomi reikalavimai, kurie yra identiški Direktyvoje nustatytiems reikalavimams, mažai tikėtina, kad pripažinimo procedūra bus užbaigta iki 2022 m. sausio 17 d.

Pirma, kad ši procedūra būtų užbaigta iki tos dienos, atitinkamos trečiosios šalys turėtų suderinti savo nacionalinės teisės aktus su Direktyvoje nustatytais reikalavimais.

Antra, Komisija turėtų įvertinti pažymėjimų išdavimo sistemą prašančiojoje trečiojoje šalyje ir priimti įgyvendinimo aktą pagal Direktyvos 10 straipsnio 5 dalį.

Kol pagal Direktyvos 10 straipsnio 5 dalį nepriimtas įgyvendinimo aktas, kuriuo Sąjungoje būtų pripažįstami atitinkamos trečiosios šalies išduoti dokumentai, tos trečiosios šalies išduotus dokumentus turintiems asmenims nebus leidžiama plaukioti Sąjungos vidaus vandenų keliais.

Dėl tokios padėties galėtų kilti didelių praktinių sunkumų, ypač susijusių su laivyba Dunojaus upe, nes trečiųjų šalių dokumentus turintys įgulos nariai sudaro didelę darbo jėgos dalį.

Šio pasiūlymo tikslas – nustatyti tinkamą laikotarpį, per kurį valstybė narė, remdamasi savo iki 2018 m. sausio 16 d. nustatytais nacionaliniais reikalavimais ir atsižvelgdama į atitinkamos valstybės narės teritoriją, gali toliau pripažinti trečiųjų šalių dokumentus, kuriuos ta valstybė narė šiuo metu pripažįsta vienašališkai arba remdamasi tarptautiniu susitarimu. Ši pereinamojo laikotarpio priemonė taikoma tik dokumentams, išduotiems iki galutinio termino (2023 m. sausio 18 d.), kuris

nustatomas remiantis kita diena pasibaigus Direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiui (2022 m. sausio 17 d.), kuris pratęstas vieniems metams. Nustatant šį galutinį terminą atsižvelgiama į tai, kad, pirma, pripažinimo prašanti trečioji šalis turės suderinti savo reikalavimus su Direktyvoje nustatytais reikalavimais ir, antra, Komisija turės įvertinti pažymėjimų išdavimo sistemas prašančiojoje trečiojoje šalyje ir prireikus priimti įgyvendinimo aktą pagal Direktyvos 10 straipsnio 5 dalį.

Šio sprendimo tikslas – užtikrinti sklandų perėjimą prie Direktyvos 10 straipsnyje numatytos trečiųjų šalių dokumentų pripažinimo sistemos, numatant laikotarpį, kurio reikia, kad trečiosios šalys galėtų suderinti savo reikalavimus su Direktyvoje nustatytais reikalavimais, taip pat suteikti Komisijai galimybę įvertinti jų pažymėjimų išdavimo sistemas ir prireikus priimti įgyvendinimo aktą pagal Direktyvos 10 straipsnio 5 dalį. Juo taip pat bus užtikrinamas teisinis tikrumas asmenims ir ekonominės veiklos vykdytojams, veikiantiems vežimo vidaus vandenų keliais sektoriuje.

Be to, būtina atsižvelgti į tai, kad, Komisijai pripažinus trečiosios šalies išduotus kvalifikacijos pažymėjimus, atitinkama trečioji šalis naujus pažymėjimus gali išduoti mainais į dokumentus, kuriems taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos. Šiuo atžvilgiu būtina paaiškinti, kad tie nauji pažymėjimai bus pripažįstami visuose Sąjungos vidaus vandenų keliuose tik pagal Direktyvos 10 straipsnio 3 dalį ir su sąlyga, kad bus nustatyta, jog trečiosios šalies taikomos mainų sąlygos yra identiškos nustatytosioms Direktyvos 38 straipsnio 1 ir 3 dalyse.

Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis

Šiuo pasiūlymu iš dalies keičiama ribota Direktyvos (ES) 2017/2397 taikymo sritis, nustatant pereinamojo laikotarpio nuostatas, taikytinas trečiųjų šalių dokumentams, pripažintiems kai kuriose valstybėse narėse iki 2022 m. sausio 18 d. Juo siekiama išvengti vežimo vidaus vandenų keliais sektoriaus darbo rinkos sutrikdymo. Taigi pasiūlymas atitinka galiojančius šio sektoriaus teisės aktus.

- **Suderinamumas su kitomis Sąjungos politikos sritimis**

Pasiūlymas susijęs su sauga ir judumu vežimo vidaus vandenų keliais srityje. Juo dėl trečiųjų šalių dokumentų pripažinimo pereinamuoju laikotarpiu iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/2397.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

- **Teisinis pagrindas**

Teisinis pagrindas – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 91 straipsnio 1 dalis.

- **Subsidiarumo principas**

Pasiūlymo tikslas – iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2017/2397, kaip reikalaujama pirmiau nurodytais tikslais. Vienintelė priemonė nustatytam tikslui pasiekti yra Sąjungos lygmens aktas.

- **Proporcingumo principas**

Siūloma direktyva laikoma proporcinga, nes ja numatomas ribotas ir būtinas teisinis pakeitimas, kuriuo turėtų būti išvengta darbo rinkos sutrikdymo, užtikrinamas saugus

ir veiksmingas veiklos vykdymas vidaus vandenių keliais. Šiuo pasiūlymu neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

- **Priemonės pasirinkimas**

Kadangi šio pasiūlymo tikslas – iš dalies pakeisti Direktyvą (ES) 2017/2397, jo teisinė forma turėtų būti tokia pati. Todėl tinkama teisinė priemonė yra Europos Parlamento ir Tarybos direktyva.

3. **EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI**

- **Galiojančių teisės aktų *ex post* vertinimas / tinkamumo patikrinimas**

Netaikoma, nes pasiūlymu iš dalies keičiamas galiojantis teisės aktas. Be to, jo taikymo sritis labai ribota.

- **Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis**

Siekiant sužinoti suinteresuotųjų šalių nuomonę, šios iniciatyvos veiksmų gairės keturias savaites buvo paskelbtos Geresnio reglamentavimo interneto svetainėje. Atsižvelgiant į labai ribotą pakeitimo taikymo sritį, tolesnės viešos konsultacijos dėl pasiūlymo nereikalingos.

- **Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas**

Siekdama užtikrinti, kad siūloma priemone būtų pasiektas numatytas jos tikslas ir kartu neviršyta to, kas tikrai būtina, Komisija atliko teisinę ir techninę tos priemonės analizę.

- **Poveikio vertinimas**

Poveikio vertinimo atlikti nereikia, nes nėra iš esmės skirtingų politikos galimybių, išskyrus siūlomą. Pasiūlymo tikslas – ribotam laikotarpiui išlaikyti esamą padėtį.

- **Reglamentavimo tinkamumas ir supaprastinimas**

Netaikoma.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas neturi poveikio pagrindinių teisių taikymui ar apsaugai.

4. **POVEIKIS BIUDŽETUI**

Netaikoma.

5. **KITI ELEMENTAI**

- **Įgyvendinimo planai ir stebėseną, vertinimas ir ataskaitų teikimo tvarka**

Netaikoma.

- **Aiškinamieji dokumentai**

Prie valstybių narių pranešimo apie su pasiūlymu susijusias perkėlimo į nacionalinę teisę priemones neturi būti pridodamas dokumentas, kuriame būtų paaiškintos iš dalies keičiančios direktyvos sudėtinių dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Komisija nemato jokių priežasčių tokiam dokumentui parengti, nes pagal kitas Direktyvos (ES) 2017/2397 nuostatas jis nėra būtinas.

- **Išsamus konkrečių pasiūlymo nuostatų paaiškinimas**

1 straipsniu Direktyvos (ES) 2017/2397 38 straipsnis papildomas naujomis 7 ir 8 dalimis.

Naujoje 38 straipsnio 7 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms toliau pripažinti trečiųjų šalių dokumentus remiantis iki Direktyvos (ES) 2017/2397 įsigaliojimo (2018 m. sausio 16 d.) nustatytais nacionaliniais reikalavimais. Pripažinimas taikomas tik atitinkamos valstybės narės teritorijoje esantiems vidaus vandenų keliams ir negali būti taikomas po 2032 m. sausio 17 d. Ši pereinamojo laikotarpio priemonė gali būti taikoma tik iki galutinio termino (2023 m. sausio 18 d.) trečiosios šalies išduotiems dokumentams.

Naujoje 38 straipsnio 8 dalyje paaiškinama, kad tais atvejais, kai atitinkama trečioji šalis naujus pažymėjimus išduoda mainais į dokumentus, kuriems taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, tie nauji pažymėjimai bus pripažįstami visuose Sąjungos vidaus vandenų keliuose tik pagal Direktyvos 10 straipsnio 3 dalį ir su sąlyga, kad bus nustatyta, jog trečiosios šalies taikomos tokių mainų sąlygos yra identiškos nustatytosioms Direktyvos 38 straipsnio 1 ir 3 dalyse.

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA**kuria dėl trečiųjų šalių pažymėjimų pripažinimo pereinamojo laikotarpio priemonių iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2017/2397**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,
 atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 91 straipsnio 1 dalį,
 atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
 teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavus nacionaliniams parlamentams,
 atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę¹,
 atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę²,
 laikydamiesi įprastos teisėkūros procedūros,
 kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2397³ nustatomos pereinamojo laikotarpio priemonės, kuriomis siekiama užtikrinti kvalifikacijos pažymėjimų, tarnybos įrašų knygelių ir laivo žurnalų, išduotų iki perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpio pabaigos, galiojimą ir kvalifikuotiems įgulos nariams suteikti pakankamai laiko kreiptis dėl Sąjungos kvalifikacijos pažymėjimo ar kito lygiaverčiu pripažįstamo pažymėjimo išdavimo. Tačiau, išskyrus Tarybos direktyvos 96/50/EB⁴ 1 straipsnio 5 dalyje nurodytas licencijas laivybai Reinu, tos pereinamojo laikotarpio priemonės netaikomos trečiųjų šalių išduotiems kvalifikacijos pažymėjimams, tarnybos įrašų knygėlėms ir laivo žurnalams, kuriuos šiuo metu pripažįsta valstybės narės pagal savo nacionalinius reikalavimus, nustatytus iki Direktyvos (ES) 2017/2397 įsigaliojimo;
- (2) Direktyvos (ES) 2017/2397 10 straipsnio 3, 4 ir 5 dalyse nustatyta trečiosios šalies institucijų išduotų pažymėjimų, tarnybos įrašų knygelių ar laivo žurnalų pripažinimo tvarka ir sąlygos;
- (3) atsižvelgiant į tai, kad trečiųjų šalių dokumentų pripažinimo procedūra grindžiama pažymėjimų išdavimo sistemų prašančiojoje trečiojoje šalyje vertinimu, siekiant nustatyti, ar prašyme nurodytų pažymėjimų, tarnybos įrašų knygelių ar laivo žurnalų išdavimui taikomi reikalavimai, kurie yra identiški Direktyvoje (ES) 2017/2397

¹ OL C , , p. .

² OL C [...], [...], p. [...].

³ 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2017/2397 dėl vidaus vandens laivybos srities profesinių kvalifikacijų pripažinimo, kuria panaikinamos Tarybos direktyvos 91/672/EEB ir 96/50/EB (OL L 345, 2017 12 27, p. 53).

⁴ 1996 m. liepos 23 d. Tarybos direktyva 96/50/EB dėl nacionalinių laivų kapitonų pažymėjimų, leidžiančių vežti krovinius ir keleivius Bendrijos vidaus vandens keliais, įgijimo sąlygų suderinimo (OL L 235, 1996 9 17, p. 31).

nustatytiems reikalavimams, mažai tikėtina, kad pripažinimo procedūra bus užbaigta iki 2022 m. sausio 17 d.;

- (4) siekiant užtikrinti sklandų perėjimą prie trečiųjų šalių dokumentų pripažinimo sistemos, numatytos Direktyvos (ES) 2017/2397 10 straipsnyje, būtina numatyti pereinamojo laikotarpio priemones, kurias taikydamos trečiosios šalys turėtų laiko suderinti savo reikalavimus su toje direktyvoje nustatytais reikalavimais, o Komisija – įvertinti jų pažymėjimų išdavimo sistemas ir prireikus pagal tos direktyvos 10 straipsnio 5 dalį priimti įgyvendinimo aktą. Tomis priemonėmis taip pat būtų užtikrinamas teisinis tikrumas asmenims ir ekonominės veiklos vykdytojams, veikiantiems vežimo vidaus vandenų keliais sektoriuje. Atsižvelgiant į tuos tikslus, tikslinga nustatyti trečiųjų šalių dokumentų, patenkančių į tų pereinamojo laikotarpio priemonių taikymo sritį, galutinį terminą, remiantis tos direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę laikotarpiu, kuris pratęstas vieniems metams;
- (5) siekiant užtikrinti suderinamumą su pereinamojo laikotarpio priemonėmis, taikytinomis valstybėms narėms pagal Direktyvos (ES) 2017/2397 38 straipsnį, trečiųjų šalių išduotiems ir valstybių narių pripažįstamiems kvalifikacijos pažymėjimams, tarnybos įrašų knygelėms ir laivo žurnalams taikytinos pereinamojo laikotarpio priemonės neturėtų būti taikomos po 2032 m. sausio 17 d. Be to, tokie kvalifikacijos pažymėjimai, tarnybos įrašų knygelės ir laivo žurnalai turėtų būti pripažįstami tik Sąjungos vidaus vandenų keliuose, esančiuose atitinkamoje valstybėje narėje;
- (6) siekiant užtikrinti suderinamumą su pereinamojo laikotarpio priemonėmis, taikytinomis valstybių narių išduotiems kvalifikacijos pažymėjimams, tikslinga paaiškinti, kad kvalifikacijos pažymėjimai, trečiosios šalies išduoti mainais į pažymėjimus, kuriems taikomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, turėtų galioti visuose Sąjungos vidaus vandenų keliuose su sąlyga, kad atitinkama trečioji šalis buvo pripažinta pagal Direktyvos (ES) 2017/2397 10 straipsnio 3 dalį ir kad nustatyta, jog tos trečiosios šalies taikomi tokių mainų reikalavimai valstybių narių atžvilgiu yra identiški tiems, kurie numatyti tos direktyvos 38 straipsnio 1 ir 3 dalyse;
- (7) todėl, siekiant vežimo vidaus vandenų keliais bendrovėms ir darbuotojams užtikrinti teisinį aiškumą ir tikrumą, Direktyva (ES) 2017/2397 turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;
- (8) kad valstybės narės galėtų nedelsdamos šia direktyva numatytas priemones perkelti į nacionalinę teisę, ji turėtų įsigaliooti kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Direktyvos (ES) 2017/2397 38 straipsnis papildomas 7 ir 8 dalimis:

„7. Iki 2032 m. sausio 17 d. valstybės narės, remdamosi iki 2018 m. sausio 16 d. nustatytais nacionaliniais valstybės narės reikalavimais, gali toliau pripažinti iki 2023 m. sausio 18 d. trečiosios šalies išduotus kvalifikacijos pažymėjimus, tarnybos įrašų knygeles ir laivo žurnalus. Pripažinimas galioja tik atitinkamos valstybės narės teritorijoje esantiems vidaus vandenų keliams.

8. Kvalifikacijos pažymėjimai, kuriuos trečioji šalis išdavė mainais į 7 dalyje nurodytus kvalifikacijos pažymėjimus, galioja visuose Sąjungos vidaus vandenų keliuose, kuriems

taikoma 10 straipsnio 3 dalis, jei nustatoma, kad trečiosios šalies taikomos tokių mainų sąlygos yra identiškos nustatytosioms šio straipsnio 1 ir 3 dalyse.“

2 straipsnis

1. Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini, kad šios direktyvos būtų laikomasi ne vėliau kaip nuo 2022 m. sausio 17 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas

Tarybos vardu
Pirmininkas